

Anbefalinger til det danske EU-formandskab fra iværksætterøkosystemet

29. Januar 2025

Danmark og Europa står ved en skillevej, hvor Europas konkurrenceevne er under massivt pres. I, som Danmarks repræsentanter i EU, skal navigere mellem nationale og europæiske interesser – ofte med begrænsede handlemuligheder **i jeres rolle som honest brokers**. Derfor er det afgørende, at vi som en central aktør i startup-økosystemet **bidrager med klare løsninger og konkrete anbefalinger**, der kan hjælpe jer med at sikre en mere innovationsvenlig dagsorden i EU.

Europa står over for en stor opgave i det digitale årti, og fremtidens konkurrenceevne afhænger af, at iværksættere kan innovere, skalere og skabe global succes. Men virkeligheden er en anden. Alt for mange europæiske startups, der udvikler sig til vækstvirksomheder, forlader kontinentet. **JustEat, Klarna, Spotify og Trustpilot er blot få eksempler på tech-successer, der har forladt Europa**. Når startups forlader Europa, går vi glip af meget mere end blot vækst. **Også jobmuligheder, velstand og ny innovation, der kan styrke vores sundheds- og velfærdssystemer**, kritisk infrastruktur, forsvar og meget mere, mister vi.

Hvorfor sker det? Europas lovgivere har en **tendens til at regulere hurtigere og hyppigere end nogensinde før** – ofte endda før en ny teknologi overhovedet har haft mulighed for at slå rod. Og i stedet for at skabe fleksible og fremtidssikrede rammer, **bliver reguleringen tungere og mere kompleks**, hvilket gør det **svært for nye teknologier og innovation at trives**. **Siden 2018 har 50 europæiske virksomheder valgt at børsnotere sig i USA** frem for i Europa, og alene i 2021 havde USA flere tech-børsnoteringer end Europa havde i hele perioden fra 2015 til 2023. Dette har resulteret i et **samlet økonomisk tab på 439 milliarder dollars**.

Et aktuelt eksempel på, hvordan **EU bevæger sig i den modsatte retning af Draghis anbefalinger**, er den nye "General Purpose AI Code." Dette adfærdskodeks skal præcisere reglerne for udbydere af AI-modeller og modeller med systemiske risici, men **den går langt videre end, hvad AI-forordningen faktisk kræver**. Dermed risikerer den at pålægge iværksættervirksomheder unødvendige byrder og hæmme innovation. Det, der er særligt bekymrende er, at **der nu foreslås ideer, som tidligere blev afvist under den lovgivende proces**. Det vil også **medføre en markant stigning i bureaukratiet**, som kan svække Europas spirende AI-økosystem, der særligt består af innovative iværksættervirksomheder – og **bremse udviklingen på et område, hvor den globale konkurrence er højintens**. Det nuværende udkast vil **forværre Europas problemer med at skabe et AI-økosystem** snarere end at styrke konkurrenceevnen.

Europas tendens til overregulering, kombineret med medlemsstaternes overimplementering af EU-lovgivning, udgør en **væsentlig udfordring for vækst og innovation**. I dag er der omkring **100 tech-relaterede love på EU-niveau** og mere end 270 lovgivere, der regulerer det digitale område på tværs af medlemslandene. Samtidig halter Europas økonomi bagefter med et **BNP per indbygger, der udgør knap halvdelen af USA's**. Det er **altid lettere at kræve ny regulering, når kriser eller bekymringer fylder i hverdagen**. Men **den virkelige udfordring ligger i at se ud over nutidens problemer og skabe de rammer, der muliggør den innovation, vi endnu ikke kender**, men som vil forme fremtiden.

Det er her, Danmark har en enestående mulighed som formandskab for EU-rådet – at bane vejen for morgendagens løsninger og muligheder, som vi endnu ikke kan forestille os, men som vil være afgørende for vækst, produktivitet og velstand. **Vi opfordrer den danske regering til at udnytte denne mulighed**. For at understøtte indsatsen har vi derfor **samlet en række konkrete anbefalinger**, der kan sikre, at innovative virksomheder får de bedste forudsætninger for at bidrage til Europas fremtid.

Anbefalinger til det danske formandskab fra iværksætterne

1

Styrk Europas AI-infrastruktur og kapacitet

Europa har brug for en målrettet strategi til at opgradere sin cloud-infrastruktur og AI-kapacitet for at kunne konkurrere med USA og Kina. Investeringer i avancerede teknologier skal prioriteres, så startups og virksomheder får adgang til den nyeste teknologi og de bedste betingelser for innovation og vækst. Danmark bør derfor arbejde for flere midler til AI-forskning og udvikling. Selvom EU skal investere mere i europæisk udvikling, er det fortsat afgørende for danske iværksættervirksomheder at have adgang til anvendelse af ikke-europæisk teknologi. Derfor skal EU ikke lukke om sig selv, men søge samarbejde globalt og undgå protektionisme, der i sidste ende også blot vil komme tilbage som en boomerang, der rammer iværksættere, når de skal ud i verden.

2

Harmoniser regler og fjern fragmentering på det indre marked

Startups og SMV'er i Europa møder store udfordringer på grund af et usammenhængende marked, hvor forskellige regler og krav på tværs af medlemslandene besværliggør vækst og international skalering. 90 % af iværksættere og SMV'ere efterspørger derfor initiativer, der kan forenkle reguleringen og skabe en mere ensartet ramme for virksomheder. For at sikre bedre vilkår for innovation og iværksætteri bør EU harmonisere skatte-, arbejdsmarkeds- og markedsregler samt indføre et fælles registreringssystem under det 28. regime. Det vil gøre det lettere for virksomheder at operere på tværs af medlemslandene fra dag ét og reducere administrative byrder. En mere sammenhængende regulering vil sænke omkostningerne ved efterlevelse af regler, tiltrække investeringer og øge Europas konkurrenceevne. Danmark bør arbejde for en mere ensartet implementering af EU-lovgivning, afskaffelse af skattefragmentering og enklere regler for virksomheder, der skalerer på tværs af grænser. Ved at fjerne bureaukratiske hindringer kan Europa skabe et stærkere fundament for startups og scaleups og realisere sit vækstpotentiale.

3

Indfør et stop for ny lovgivning, medmindre den reducerer bureaukrati eller promoverer innovation

Bureaukrati er den største vækstbarriere for 91% af startups, der opererer på det indre marked. Europas reguleringsmiljø er blevet så komplekst og omfattende, at det ikke blot hæmmer nutidens virksomheder, men også står i vejen for fremtidens innovation. Overregulering kan kvæle nye idéer, før de overhovedet får en chance for at udvikle sig, og dermed forhindre løsninger, der kan skabe vækst, produktivitet og samfundsforandringer. Derfor bør der indføres et stop for ny lovgivning, der begrænser innovation, og man bør tage initiativ til at indføre systematiske konkurrenceevne-tjek og konsekvensanalyser af ny lovgivning. Der skal etableres bedre mekanismer, der filtrerer uovervejede forslag fra og sikrer, at nye regler understøtter innovation og vækst i stedet for at hæmme dem.

4

Styrk konkurrencedygtige salgs- og eksportmetoder

Startups er dybt afhængige af data til at forstå deres kunder, styrke deres brands og drive innovation, der styrker Europas konkurrenceevne. Det gælder eksempelvis målrettet annoncering, der både er et effektivt og ansvarligt værktøj til salg og eksport. Alligevel hører vi ofte politikere udtrykke bekymring over målrettet annoncering og hævde, at kontekstuel annoncering er lige så effektiv – men det er langt fra sandheden. Et policy-prototyping projekt lavet af Danske Iværksættere, DTU og CBS viser, at målrettet annoncering er markant mere effektiv. Målrettede annoncer overgår kontekstuelle annoncer med 162% i forhold til at tiltrække nye og tilbagevendende kunder. Samtidig medfører kontekstuelle annoncer 104% højere omkostning pr. klik, hvilket gør dem markant dyrere for startups at anvende. Uden adgang til dette værktøj, står startups over for betydelige udfordringer, hvor de tvinges til at bruge uforholdsmæssigt mange penge på markedsføring – på bekostning af innovation og vækst. Startups' markedsføringsbudgetter er væsentligt mindre end de store virksomheder, hvorfor det vil gøre det sværere for de små at konkurrere og vokse sig store – både i EU og globalt. Undersøgelsen understreger, hvor afgørende målrettet annoncering er for startups, der opererer på et fragmenteret europæisk marked, og Danmark bør derfor arbejde for at sikre startups adgang til effektive annonceringsværktøjer, der kan hjælpe dem med at nå deres målgrupper præcist og konkurrere på lige fod med deres globale konkurrenter. Målrettet annoncering er blot ét, men ofte overset, område, hvor adgang til anvendelse af data fuldstændigt afgørende for vores evne til at innovere og blive mere konkurrencedygtige. Det er kun gennem en datadrevet og vækstorienteret tilgang, at vi kan styrke Europas position som en attraktiv innovationshub.

5

Styrk og forbedr adgangen til data i forbindelse med AI-udvikling

Der pågår en stor diskussion om, hvorvidt virksomheder skal tvinges til at betale for at anvende data fra det åbne internet. Rettigheder er naturligvis vigtige for iværksættere, men sandheden er, at brugerne allerede har kontrol – de kan fravælge deling af deres data, hvis de ønsker det. For startups er det afgørende med enkle og klare regler, der gør det muligt at udvikle og anvende AI uden at blive mødt af unødvendige juridiske barrierer. I USA har man etableret en fair use-tilgang, der balancerer behovet for innovation med rettighedsbeskyttelse, mens EU's eksisterende lovgivning allerede giver mulighed for at sige nej tak til dataanvendelse. At tvinge virksomheder til at betale for adgang til åbne data – eller at gøre reglerne så komplekse, at det er umuligt at undgå juridiske faldgruber – vil hæmme den europæiske tech-sektors vækst. Danmark bør arbejde for en regulering, der understøtter innovation og skaber klare, enkle rammer for dataanvendelse, så Europas iværksættervirksomheder kan konkurrere globalt uden at blive mødt af unødvendige byrder.